

[Holstein.]

det andet Sted, de finder Leveveje, og efterhaanden som Samfundet differentieres og specialiseres, bliver der jo aabnet Adgang til nye Stillinger, som man ikke har kendt før. Men en Mængde kommer slet ikke an paa en Maade, som svarer til den Tid og de Penge, der er anvendt paa deres Uddannelse, og gjorde man i Virkeligheden ikke alle disse Mennesker, som ikke egner sig for Studeringerne, og deres Forældre, som ofte er Smaakaarsfolk, en Tjeneste, hvis man skærpede Vilkaarene for Adgangen til Studier ved Universitetet?

Faren for den akademiske Proletarisering ligger ikke i, at der ikke skulde blive Stillinger til de paagældende i Livet, for efterhaanden som Samfundet vokser, saa vokser ogsaa Mulighederne for at komme an i den ene eller anden Stilling. Nej, Faren for Proletarisering er den, at de paagældende kommer ud fra Universitetet uden i Virkeligheden at have Betingelser for at tage en Gerning op paa det Grundlag, paa hvilket de er blevet uddannet ved Universitetet.

Dér ligger Faren, og den Fare vil utvivlsomt vokse, hvis — som det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen saa rigtigt har peget paa — Grundlaget for Adgangen til Universitetet bliver ved at være saa utilfredsstillende, som det er. Spørg blot vore Universitetsprofessorer, ligegyldigt hvilket Parti de tilhører, om Kvaliteten af de Studenter, taget i det store og hele, der nu møder op paa Universitetet, og de vil sige, de aller fleste af dem, at alt for stor en Mængde ganske savner de fornødne Kvalifikationer til at gaa den Vej, som Universitetsstudiet anviser.

Dette er imidlertid et Forhold, som jeg kun har taget op, fordi det allerede var taget op af det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen i Forbindelse med Spørgsmaalet om den akademiske Proletarisering; det kan der selvfølgelig ikke raades Bod paa gennem det Lovforslag, vi her behandler, men man har jo anket over, at Vedtagelsen af dette Forslag vilde medføre forøget Fare for akademisk Proletarisering, og det er overfor denne Paastand, jeg vilde hævde, at Faren herfor ligger paa helt andre Omraader end i Spørgsmaalet om, hvorvidt vi skal have een Universitetsanstalt, som der stadig maa udvides og udbygges og lappes paa paa ganske utilfredsstillende Maade, eller om vi skal have en Decentralisation og en anden Anstalt for Universitetsundervisning.

At vi har to Anstalter for Universitets-

undervisning, medfører aldeles ingen Fare for akademisk Proletarisering; hvis Vilkaarene for Adgang til Anstalterne og hvis Vilkaarene paa Anstalterne undervisningsmæssigt og med Hensyn til Studenternes fysiske og moralske og intellektuelle Levevilkaar er tilfredsstillende, saa er der ingen Fare for akademisk Proletarisering, selv om vi faar to Studieanstalter.

Det er i den højtærede Undervisningsministers Tale fremhævet, at med det Forslag, der her er lagt paa Tingets Bord, vedtager man kun, at vi skal have en Decentralisation af Universitetsundervisningen, og at den nye Undervisningsanstalt skal ligge i Aarhus; disse to principielle Afgørelser træffes, naar dette Forslag vedtages, men, siger den højtærede Undervisningsminister, der er ingen Afgørelse truffet af Rigsdagen om, hvorvidt der skal ydes Bidrag af Staten, og hvor meget der eventuelt skal ydes af Staten til Universitetsundervisningen i Aarhus.

Nej, det er der selvfølgelig ikke. Hvis Lovforslaget vedtages i den Form, det har, er der ganske vist ikke dermed afgjort noget om, hvorvidt der skal gives Stats-tilskud, eller hvor meget; Forslaget er nemlig formuleret saaledes, at der ikke er afgjort noget hverken i den ene eller den anden Henseende. Men jeg maa jo rigtignok sige, at hvis Rigsdagen vedtager et Forslag som dette og vedtager at anerkende en Universitetsundervisning i en By, som allerede med Rigsdagens Samtykke paa Grundlag af, hvad jeg for Kortheds Skyld vil kalde den Byskovske Ordning, er kommet saa langt med Universitetsundervisningen, som Aarhus er, saa maa det dog være en selvfølgelig Loyalitetsforudsætning, tør jeg roligt sige, at Staten ogsaa bevilger rimelige Midler til denne Undervisning.

Det vilde dog være en mærkelig Maade at desavouere det Arbejde paa, der er gjort i Aarhus, og desavouere de Ønsker, der fra saa mange Sider næres om at fæstne denne Undervisning, hvis Rigsdagen i samme Aandedræt, som den vedtog dette Lovforslag, alligevel enedes om, at der ikke skal gives noget Statstilskud til denne Undervisning. Det kan man simpelt hen daarligt være bekendt, hverken overfor den offentlige Mening eller overfor den By, som man kommer i Møde paa den Maade. Lad os blot tænke os som et lille Bieksempel, at man fra alle Sider anerkendte, at Jordudstyknungen var en samfundsgavnlig og under de foreliggende Forhold nødvendig Bevægelse, men man vilde bare ikke give noget Statstilskud til den, for det har vi ikke Raad till!